

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz

na posiedzeniu

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 kwietnia 2014 r.,

sprawy **K. S.**

oskarżonego z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego Ł. D.

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 21 listopada 2013 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.

z dnia 2 września 2013 r.,

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża oskarżyciela
posiłkowego Ł. D.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 2 września 2013 r., uznał K. S. winnym tego, że w dniu 29 grudnia 2012 r. w M. na działce nr [...], działając jako sprawca kierowniczy polecił J. L. uszkodzenie dwóch kręgów przepustowych, każdy w wymiarze 150 cm x 150 cm x 90 cm i słupa betonowego o wymiarze 12 cm x 12 cm x 145 cm w ten sposób, że polecił ich usunięcie z terenu przejazdu przez działkę, w wyniku czego na kołnierzach obu kręgów powstały odpryski betonu, jeden z kręgów popękał, a słupek betonowy uległ całkowitemu zniszczeniu, czym spowodował straty w wysokości 370 zł. na szkodę właścicieli tej działki – Ł. D. i L. M.-D. tj.

popęłnienia czynu z art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. i za to, na podstawie art. 18 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. skazał oskarżonego na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd, na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k., art. 70 § 1 pkt. I k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 lat.

Apelację od powyższego wyroku złożył oskarżony K. S. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

Należy przy tym zaznaczyć, iż zaskarżony przez K. S. wyrok został wydany w trybie art. 387 § 1 i § 2 k.p.k.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 21 listopada 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok i uniewinnił K. S. od dokonania zarzucanego mu czynu.

Od tego wyroku kasację złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego Ł. D., **zarzucając** rażące naruszenie przepisów prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. przepisu art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 456 k.p.k. w zw. z art. 399 § 1 k.p.k. i 400 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie przez Sąd zmiany kwalifikacji czynu zarzucanego oskarżonemu na wykroczenie z art. 124 § 2 k.w., i w konsekwencji niezasadne dokonanie zmiany wyroku Sądu Rejonowego z dnia 2 września 2013 r., w sprawie o sygn. akt II K .../13, i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna. Takie też stanowisko zajął Prokurator Prokuratury Okręgowej w pisemnej odpowiedzi na kasację.

Bezspornym faktem jest, iż w dniu 9 listopada 2013 r., czyli przed rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego, doszło do zmiany stanu prawnego, tj. zmiany art. 124 § 1 k.w. i dodania art. 48 § 9 k.w., polegającej na podniesieniu progu kwotowego wartości szkody wyrządzonej tym wykroczeniem (a także innych tzw. typów przepołowionych) do 1/4 miesięcznego wynagrodzenia, tj. 400 zł. Skutkiem nowelizacji czyn przypisany w wyroku Sądu Rejonowego przestał wypełniać znamiona występkę z art. 288 § 1 k.k. i należało rozważyć go w kategoriach

wykroczenia z art. 124 § 1 k.w. (wartość wyrządzonej przypisanym czynem ustalono na 370 zł).

Problem z którym musiał się zmierzyć Sąd Okręgowy polegał na tym, że Sąd Rejonowy przypisał K. S. sprawstwo kierownicze zniszczenia mienia, gdy tymczasem k.w. takiej formy zjawiskowej nie przewiduje, więc niemożliwa stała się prosta zmiana kwalifikacji przyjętej w wyroku z art. 288 § 1 k.k. na art. 124 § 1 k.w. Sąd Okręgowy zauważył, że zachowanie oskarżonego można traktować jako podżeganie do wykroczenia za art. 124 § 1 k.w. (karalne stosownie do art. 124 § 2 k.w.), lecz uznał, że tego rodzaju zmiana wyroku przez sąd odwoławczy wiązałaby się to z dokonaniem odmiennych, niż w sądzie I instancji ustaleń faktycznych na niekorzyść oskarżonego, podczas gdy wyrok zaskarżono tylko na korzyść. Wyrok Sądu Rejonowego został jednak wydany w trybie art. 387 k.p.k., a zatem zakaz *reformatio in peius* z art. 434 § 1 k.p.k., był ograniczony przez § 3 tego przepisu: „Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść oskarżonego także w przypadku skazania z zastosowaniem (...) art. 387 Kodeksu postępowania karnego (...), jeżeli środek odwoławczy wniesiono na korzyść oskarżonego, zaskarżając rozstrzygnięcie co do winy lub co do kary lub środka karnego, objęte uprzednim porozumieniem.”

Niewątpliwie dokonanie zmiany wyroku przez Sąd Okręgowy w kierunku przypisania K. S. czynu wyczerpującego znamiona wykroczenia z art. 124 § 2 k.w. wiązałoby się ze zmianą ustaleń faktycznych i byłoby to zmiana na niekorzyść (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2005 r., I KZP 20/05, OSNKW 2005, z. 9, poz. 76, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2012 r., IV KK 65/12).

Drugi problem to dopuszczalność takiej zmiany przez sąd odwoławczy w świetle art. 434 § 3 k.p.k., gdyż wyrok Sądu Rejonowego wydany w trybie art. 387 k.p.k., został zaskarżony przez K. S. w zakresie winy. Skazanego pouczone o treści art. 434 § 3 k.p.k. (k. 177v). W orzecznictwie przyjmuje się, że zakaz *reformatio in peius* wiąże, jeżeli przyczyna zmiany leży po stronie sądu. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 maja 2011 r., II KK 97/11, wskazał, cyt. „Przepis art. 443 k.p.k. pozwalający orzekać na niekorzyść oskarżonego przy ponownym rozpoznaniu sprawy na skutek uchylecia w wyniku środka zaskarżania wniesionego

na korzyść oskarżonego od wyroku skazującego wydanego w trybie art. 387 k.p.k., gdy środek ten kwestionował karę objętą uprzednim porozumieniem (art. 434 § 3 k.p.k.), nie dotyczy sytuacji, gdy kara ta została orzeczona niezgodnie z wymogami materialnego prawa karnego, a sąd, uwzględniając wniosek oskarżonego o skazanie go w określony sposób, nie wskazał mu na konieczność zmiany tego oświadczenia w danym zakresie, gdyż wówczas naruszenie prawa jest wynikiem wadliwego działania sądu, a oskarżony nie może ponosić negatywnych konsekwencji wydania przez sąd orzeczenia niezgodnego z prawem zatem w pełni obowiązuje tu także w postępowaniu ponownym zakaz *reformationis in peius*.”

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy nie popełnił żadnego błędu, a konieczność korekty jego wyroku została spowodowana zmianą stanu prawnego. Ta okoliczność (zmiana stanu prawnego) nie uzasadnia również zastosowania art. 434 § 3 k.p.k. Przepis ten należy bowiem interpretować zawężająco.

Przedstawione względy zdecydowały, iż Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k., orzekł jak w postanowieniu.